

Společná obranná politika v kontextu práva EU

Abstrakt:

Tato diplomová práce se zabývá společnou obrannou politikou v kontextu práva EU. Společná obranná politika je zatím nevytyčená oblast společné obranné a bezpečnostní politiky EU.

První část práce je věnována nutné teorii bezpečnostní politiky, teoretickému konceptu *grand strategy*, strategii odstrašování a stručným dějinám bezpečnostní integrace Evropy, až po vznik Evropské unie, a čím dál extenzivnější právní úpravě oblasti společné bezpečnostní a obranné politiky. Zvláštní důraz je kladen na představení v České republice méně známých konceptů, jako je teorie *grand strategy*, teoretický přístup k formování strategie *ends-ways-means*, a výzkumu míru. Mír je v práci nazírán jako ideální stav, který ale sám o sobě potřebuje širší teoretický výzkum. Pochopení teorie míru je důležité pro chápání kroků, které Evropská unie musí podnikat směrem k potenciálním spojencům a systémovým protivníkům, aby zabezpečila svou suverenitu, demokracii a život, zdraví a majetek svých občanů a obyvatel. Pozitivní mír je budován pomocí *soft power* a mezinárodní kooperace. Negativní mír je udržován pomocí *hard power* a strategie odstrašování.

Následující části práce jsou věnovány úpravě společné bezpečnostní a obranné politiky v primárním právu EU, zejména Smlouvě o Evropské unii a konformitě úpravy s ústavním pořádkem České republiky. Zvláštní prostor je věnován ustanovením SEU o kolektivní obraně v případě napadení jednoho členu Unie. Následně je představena činnost vybraných subjektů realizujících SBOP a vybraným nástrojům realizace SBOP. Ruská agrese na Ukrajině ukazuje na důležitost vymezení společné obranné politiky, proto se práce zabývá jednotlivými kroky EU po začátku války a možnými důsledky pro budoucnost evropské obrany. Výzkumnou otázkou práce je: „Současná podoba právního ukotvení společné obranné politiky Evropské unie a proměny její implementace v období let 1991–2023. Jak se vyvíjela společná obranná politika EU, jak vypadá nyní a jak by se mohla rozvíjet do budoucna?“.

Klíčová slova: Evropská unie, Evropský obranný fond, Společná zahraniční a bezpečnostní politika, Společná bezpečnostní a obranná politika.